

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 32 0 Rs 204503 17 Rev
Sarajevo, 07.01.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Tife Potogija, kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak i Jasne Mujanović, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N.P. iz T., ulica ..., kojeg zastupa punomoćnik Amir Omerćehajić, advokat iz Tuzle, protiv tuženog JU „Univerzitet u Tuzli“, Tuzla, ulica Tihomila Markovića broj 1, kojeg zastupa punomoćnik Hakija Kurtović, advokat iz Sarajeva, radi poništenja odluke o izboru rektora, v.s. 10.001,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj: 32 0 Rs 204503 15 Rsž od 02.12.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.01.2020. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 Rs 204503 14 Rs od 09.04.2015. godine odbijen je tuženi zahtjev tužitelja kojim je traženo da se utvrdi da je nezakonita Odluka Senata Univerziteta u Tuzli o izboru Rektora Univerziteta u Tuzli broj 03-2548-2.2/14 od 28.04.2014. godine, te obaveže tuženi JU Univerzitet u Tuzli, da prema konkursu za izbor Rektora Univerziteta u Tuzli, koji je objavljen u dnevnom listu „Oslobođenje“ i na Web stranici Univerziteta u Tuzli dana 24.03.2014. godine, izvrši ponovni izbor prijavljenih kandidata na ovu funkciju, a sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja, kao i da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka.

Tužitelj je obavezan tuženom naknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.401,96 KM u roku od 15 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 32 0 Rs 204503 15 Rsž od 02.12.2016. godine žalba tužitelja je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđena.

Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povreda odredaba parničnog postupka, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu tužitelja, uz naknadu troškova cijelog postupka uključujući i troškove sastava revizije od 842,40 KM.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. važećeg Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP-a), revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Ocjenjujući prigovore povreda postupka revizijski sud konstatuje da revident ne navodi koje povrede su učinjene i pred kojim sudom zbog čega su ovi prigovori odbijeni kao neosnovani.

U odnosu na prigovore pogrešne primjene materijalnog prava revizijski sud je pošao od činjenica utvrđenih u postupku:

- Senat tuženog je dana 13.03.2014. godine raspisao javni konkurs za izbor rektora Univerziteta u Tuzli, na koji su se prijavila tri kandidata, među kojim i tužitelj;
- Javno predstavljanje svog plana i programa rada Senat je zakazao za 28.05.2014. godine, a tužitelj je poziv primio dana 25.04.2014. godine, dok su članovi Senata poziv za sjednicu primili 23.04.2014. godine;
- Senat Univerziteta u Tuzli je na sjednici od 28.04.2014. godine izvršio verifikaciju izmjena i dopuna Odluke o verifikaciji mandata članova Senata, te se na istoj sjednici u prisustvu 47 članova Senata, nakon izlaganja Programa rada i razvoja Univerziteta od strane tri kandidata pristupilo se tajnom glasanju. Nakon prvog kruga glasanja je utvrđeno da ni jedan kandidat nije dobio većinu glasova od ukupnog broja članova Senata, pa se pristupilo drugom izboru između dva kandidata koji su dobili najviše glasova u prvom krugu. U novom izboru ponovno je utvrđeno da su bila 2 neiskorištenih glasačkih listića glasa, a od preostalih 45 važeća glasa kandidat dr. sc. E.H. je dobio 27 glasova, a tužitelj 16, čime je konstatovano da je većinu glasova od ukupnog broja članova Senata dobio prvi kandidat;
- Odlukom Senata tužene od 28.04.2014. godine za Rektora je izabran dr. sc. E.H., redovni profesor Filozofskog fakulteta u Tuzli, sa mandatom od 4 godine, počev od 15.07.2014. godine;
- Prema Statutu Senat je trebao imati 53 člana a izabrano i verifikovano je 48 članova, jer 5 članova nije izabrano od strane nekih fakulteta.

¹ Službene novine F BiH broj 53/03, 73/05 i 19/06

Tužitelj svojom tužbom traži da se utvrdi nezakonitom Odluka Senata o izboru rektora od 28.04.2014. godine, te da se izvrši ponovni izbor kandidata po konkursu objavljenom 24.03.2014. godine.

Kao razlog nezakonitost Odluke, tužitelj navodi činjenicu da je poziv za predstavljanje Plana i programa Univerziteta dobio 3 dana prije sjednice Senata, što je protivno Poslovniku o radu koji propisuje da se poziv treba dostaviti najmanje 5 dana prije zakazane sjednice, te da Senat u vrijeme donošenja odluke o izboru nije bio u punom sastavu u skladu sa Statutom Univerziteta u Tuzli.

Nižestepeni sudovi kada odbijaju tužbeni zahtjev tužitelja, izražavaju stav da se obaveza pozivanja na sjednice Senata po Poslovníkom o radu Senata u roku od 5 dana odnosi na članove Senata, a ne kandidate za intervju, a da je sastav Senata iako nije imao 53 predstavnika, u skladu sa Statutom Univerziteta, jer neki fakulteti nisu izabrali svoje predstavnike u Senat, a po Odluci o konstituisanju i verifikaciji članova Senata doneseno 28.12.2011. godine i kasnijim izmjenama, mogao donijeti odluku jer je u vrijeme donošenja sporne odluke u sastavu imao 47 članova Senata, a ni jednim propisom i katom nije navedeno da Senat mora biti u punom sastavu, zbog čega sudovi nalaze da sporna Odluka o izboru Rektora nije nezakonita.

Sporno pravno pitanje u ovom postupku odnosi se na zakonitost postupka izbora rektora Univerziteta u Tuzli, u odnosu na primjenu Poslovnika o radu Senata i sastava Senata po Statutu Univerziteta u Tuzli.

U odnosu na propise koji se odnose na ovu oblast valja naglasiti da je odredbom člana 53. Zakona o visokom obrazovanju² propisano procedura izbora i razrješenja rektora i direktora visoke škole kao visoko školske ustanove, prema kojoj se procedura provodi na osnovu javnog konkursa i uz obavezu osiguravanja poštivanja principa zakonitosti, kvaliteta, otvorenosti i transparentnosti, a da se postupak utvrđuje osnivačkim aktom i statutom. Istim propisom je u članu 58. propisano da se Senat kao najviše izborno akademsko tijelo bira u skladu sa Statutom, a na način kojim se osigurava zastupljenost svih naučno-nastavnih jedinica univerziteta i različitih područja nauke i umjetnosti, kao i ostalih zaposlenih na univerzitetu.

Zakonom o Univerzitetu u Tuzli³ propisano je da je univerzitet javna ustanova u državnoj svojini sa svojstvom pravnog lica, koji svoju djelatnost obavlja kao javna služba (član 4. stav 1.), a da su organi univerziteta upravni odbor, Senat i rektor, a po članu 20. stav 3. istog propisa, rektora Univerziteta bira i razrješava Senat tajnim glasanjem većinom glasova ukupnog broja članova, uz prethodnu pribavljenu saglasnost Upravnog odbora univerziteta na listu kandidata u dijelu poštivanja procedura i uslova propisanih zakonom i statutom, a odluka Senata o izboru i razrješenju rektora je konačna.

² Službene novine Tuzlanskog Kantona broj: 8/08, 11/09, 12/09, 13/12, 16/13...

³ Službene novine TK broj: 9/08, 8/10

U članu 28. stav 1. Zakon o univerzitetu u Tuzli propisano je da je Senat najviše izborno akademsko tijelo koje se bira u skladu sa Statutom na način kojim se osigurava zastupljenost svih naučno nastavnih jedinica univerziteta i različitih područja nauke i umjetnosti, kao i ostalih zaposlenih na univerzitetu, te da isti po članu 29. stav 1. tačka f. bira i razrješava rektora i prorektora univerziteta, a da se broj članova, sastav, način izbora i razrješenja i način rada Senata utvrđuje Statutom univerziteta.

Iz navedenih zakonskih odredbi jasno proizilazi da pitanja članova Senata, sastav, načina izbora i načina rada treba urediti Statutom Univerziteta, čime je tim aktom trebalo urediti sva pitanja rad Senata.

Tako je Statutom Univerziteta u Tuzli iz oktobra 2011. godine u odredbi člana 73. je propisan sastav Senata na način da ga čine rektor po funkciji, po jedan predstavnik fakulteta iz reda nastavnika koji se biraju tajnim glasanjem, po jedan predstavnik fakulteta iz većih grupacija koji se biraju tajnim glasanjem, predstavnik ostalih zaposlenih i ukupno 5 predstavnika studenata iz sva tri ciklusa studija. Članovi Senata se biraju na mandat od 2 godine, osim rektora, a članovi iz reda studenata na jednu akademsku godinu sa mogućnošću reizbora, Statutom je određeno da se bliže odredbe o radu i načinu donošenja odluka Senata utvrđuju Poslovníkom o radu.

Poslovníkom o radu Univerziteta iz 2000. godine, koji je izmijenjen u aprilu 2013. godine propisuje da je rektor Univerziteta predsjednik Senata, a u njegovoj odsutnosti sjednici predsjedava prorektor. Odluke po prijedlogu se donose većinom od ukupnog broja članova Senata po članu 22. Poslovníka, a članom 11. Poslovníka sazivanje sjednice Senata sa materijalima dostavlja se najmanje 5 dana prije dana zakazivanja sjednice.

Kako je članom 22. Poslovníka o radu Senata JU Univerziteta u Tuzli propisano da se odluke po prijedlogu donose ako je za istu glasalo većina od ukupnog broja članova Senata, a u konkretnom slučaju su izabrani i verifikovana 48 člana Senata, od kojih je 27 glasalo za izabranog kandidata, što predstavlja većinu od ukupnog broja članova Senata.

Čak kada bi se većina računala i od ukupnog broja koji je trebao biti izabran po članu 73. Statuta tužene, većina od 53 člana je 27 glasova, dok je tužitelj dobio 16 glasova koji ne obezbjeđuju tu većinu.

Ni činjenica da poziv za predstavljanje Programa i plana rada Univerziteta nije bio dostavljen ranije, već tri dana prije zakazanog termina ne predstavlja razlog nezakonite odluke budući da se odredba člana 11. Poslovníka Senata odnosi na rokove dostavljanja poziva za sjednice sa materijalima u odnosu na članove Senata, kako to pravilno zaključuju i nižestepeni sudovi.

Sve navedeno ukazuje da tužitelj nije dokazao osnovanost svog tužbenog zahtjeva, pa je u tom smislu pravilan stav nižestepenih sudova u primjeni materijalnog prava kada je odbijen isti.

Slijedom toga revizijski sud nije našao da postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, pa je primjenom člana 248. ZPP-a reviziju tužitelja odbio kao neosnovanu.

Kako je revizija odbijena, tako je primjenom člana 397. stav 1. ZPP-a odbijen i zahtjev revidenta za naknadu troškova sastava revizije, a kako tuženi nije imao troškove revizijskog postupka o istima nije ni odlučeno.

Predsjednica vijeća
Tifa Potogija, s.r.